

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ändring av uppdraget att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Socialstyrelsen att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR på följande sätt.

Socialstyrelsen ska även:

- Säkerställa att ett kvalitetssäkrat kunskapsstöd för fysisk aktivitet som prevention och behandling vid sjukdomstillstånd fr.o.m. 2025 finns tillgängligt för aktörer inom offentlig sektor, såsom myndigheter, regioner och kommuner samt andra berörda aktörer inom hälso- och sjukvården.
- Verka för att tillgången till kunskapsstöd är säkerställt över tid och föreslå hur användningen av kunskapsstödet lämpligen bör följas upp.
- Ta fram ett nationellt informationsmaterial avseende FaR som är riktat till hälso- och sjukvårdens aktörer och andra berörda aktörer, som en del av myndighetens uppdrag att stödja ökad förskrivning av FaR.
- Inom ramen för arbetet med att ta fram förslag på kriterier för hur medel kan fördelas fr.om. 2025 särskilt överväga och lämna förslag på krav som säkerställer att medlen för FaR används till ändamålet.

Socialstyrelsen ska särskilt samverka med E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, regioner och andra berörda aktörer som har kunskap om och erfarenhet av att arbeta med fysisk aktivitet på recept.

Socialstyrelsen ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Socialstyrelsen ska senast den 30 november 2024 lämna en kortfattad delredovisning av uppdraget, inbegripet en kostnadsberäkning avseende kostnaderna för att tillgången till kunskapsstödet är säkerställt över tid. Redovisningen ska också innehålla ett förslag på informationsmaterial som ska spridas till berörda aktörer under 2025. Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Uppdragstiden ligger i fast. Uppdraget ska alltså delredovisas senast den 14 juni 2024 och slutredovisas senast den 31 maj 2025.

Ärendet

I budgetpropositionen för 2023 aviserade regeringen en permanent satsning på FaR (prop. 2022/23:1, utgiftsområde 9, avsnitt 4). Regeringens ambition är att användningen av FaR ska vara jämlig över landet. För att långsiktigt öka användningen av och följsamheten till FaR har regeringen avsatt 75 000 000 kronor under 2024 och beräknar att avsätta 100 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2025, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Regeringen gav den 16 mars 2023 Socialstyrelsen ett uppdrag att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR (S2023/01044). Enligt beslutet ska Socialstyrelsen bl.a. fördela medel till regionerna under 2023 för att genomföra ändamålsenliga insatser som syftar till att öka dels förskrivningen av fysisk aktivitet på recept (FaR), dels öka följsamheten till förskrivna FaR. Inom ramen för uppdraget ska Folkhälsomyndigheten samverka med Socialstyrelsen i arbetet med uppföljningen av satsningen.

Parallellt har E-hälsomyndigheten fått ett uppdrag att genomföra en förstudie för att undersöka och lämna kostnadseffektiva samt ändamålsenliga förslag för ett digitalt stöd för att stödja förskrivning, uppföljning och följsamhet till förskrivna FaR (S2023/01043).

Vidare har Yrkesföreningar för fysisk aktivitet fått rekvirera 1 700 000 kronor under både 2023 och 2024 för att inom ramen för regeringens satsning på FaR utveckla kunskapsstödet FYSS (fysisk aktivitet i

sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling), den digitala versionen eFYSS, samt samverka med Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och E-hälsomyndigheten i deras uppdrag inom området.

Regeringen beslutade den 18 januari 2024 att ändra uppdraget till Socialstyrelsen (S2023/01044). Enligt det ändrade uppdraget ska Socialstyrelsen fördela 59 000 000 kronor till regionerna under 2024 för att genomföra ändamålsenliga insatser som syftar till att öka dels förskrivningen av FaR, dels följsamheten till förskrivna FaR. Socialstyrelsen fick även i uppdrag att ta fram förslag på kriterier för hur medel för arbetet med FaR kan fördelas fr.o.m. 2025 så att de kommer både regionerna och kommunerna till del. Vidare fick myndigheten även i uppdrag att fördela 4 500 000 kronor till professionsorganisationer för insatser som syftar till att stödja införandet av Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. Därtill förlängdes uppdragstiden. Uppdraget ska delredovisas senast den 14 juni 2024 och slutredovisas senast den 31 maj 2025.

Skälen för regeringens beslut

För att uppnå en jämlik användning av FaR över landet och för att långsiktigt öka användningen av och följsamheten till FaR krävs ett kvalitetssäkrat kunskapsstöd som är tillgängligt över tid för aktörer inom offentlig sektor såsom myndigheter, regioner och kommuner. Uppdraget bör därför ändras på så sätt att Socialstyrelsen också ska säkerställa att ett kvalitetssäkrat kunskapsstöd för fysisk aktivitet som prevention och behandling vid olika sjukdomstillstånd fr.o.m. 2025 finns tillgängligt över tid för aktörer inom offentlig sektor såsom myndigheter, regioner och kommuner samt andra berörda aktörer inom hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen bör föreslå hur användningen av kunskapsstödet lämpligen bör följas upp.

För att stödja regionerna i deras strukturerade arbete med att öka förskrivningen och öka följsamheten av FaR bör uppdraget ändras på så sätt att Socialstyrelsens ska ta fram och sprida ett nationellt informationsmaterial avseende FaR till exempelvis förskrivare inom hälso- och sjukvårdens, aktivitetsarrangörer för fysisk aktivitet och allmänheten.

Socialstyrelsen bör också inom ramen för arbetet med att ta fram förslag på kriterier för hur medel kan fördelas fr.om. 2025 särskilt överväga och lämna förslag på krav som säkerställer att medlen för FaR används till ändamålet.

På regeringens vägnar

Anna Tenje

Jenni Lundh

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Finansdepartementet, Budgetavdelningen
Förvaltningsavdelningen, RK Ekonomi och affärer
E-hälsomyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Regioner
Yrkesföreningar för fysisk aktivitet